

Nämnden för statligt tandvårdsstöd

Protokoll nr 3/2012

Sammanträdesdatum 2012-06-04

Tid: Klockan 09.30 till 13.30

Plats: TLV, Fleminggatan 7, plan 4, lokal Snödroppen

Ordförande: Stig Nyman

Ledamöter: Ann-Charlotte Sundelin
Barbro Westerholm
Mikael Åsell

Ersättare: Tobias Nilsson
Hans Sandberg
Anders Dölling
Elin Landell

Föredragande: Lars Sjödin
Anna Svensson
Barbro Hjärpe
Mikael Moutakis
Gun-Britt Lundin

Övriga närvarande Marie Forssell
Douglas Lundin
Leif Lundquist

Protokollförare: Elisabeth Wilén Stefanson

Måndagen den 4 juni 2012**Allmänt**

1. Saken: Godkännande av dagordning
Dagordningen fastställs med följande ändring jämfört med dagordningen; Punkt 1-3, därefter punkt 6, 4-5 samt 7-9.

Information

2. Saken: Årsrapport för tandvården
Föredragande: Lars Sjödin
Nämnden informeras om årsrapport för år 2011 sammanställd av Socialstyrelsen, Försäkringskassan och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket.
3. Saken: Ekonomisk information
Föredragande: Anna Svensson
Nämnden informeras om prognostiserat ekonomiskt utfall rörande det statliga tandvårdsstödet.

Beslut

4. (6) Saken: Beslut om föreskriftsändringar från och med 2013-01-01
Föredragande: Barbro Hjärpe
Nämnden får en redogörelse för remissförfarandet samt för inkomna yttranden. Nämnden diskuterar de remitterade ändringarna samt föreslagna förändringar därav med anledning av inkomna remissynpunkter.
Nämnden beslutar enhälligt om ändringar i TLV:s föreskrifter och allmänna råd (TLVFS:2008:1) om statligt tandvårdsstöd, som ska träda i kraft den 1 januari 2013. Beslutet avser i huvudsak de förändringar som framgår av Bilaga 1 till protokollet.
5. (4) Saken: Beslut om modell för omräkning av beloppsgränser
Föredragande: Mikael Moutakis
Nämnden får en redogörelse för modell gällande översyn och justering av beloppsgränser inom högkostnadsskyddet samt för de yttranden gällande modellen som inkommit under remissförfarandet.
Nämnden beslutar enhälligt om modell i enlighet med framlagt förslag (bilaga 5).
6. (5) Saken: Beslut om justering av beloppsgränser från och med 2013-01-01
Föredragande: Mikael Moutakis
Nämnden beslutar enhälligt i enlighet med framlagt förslag (bilaga 6).

Information

7. Saken: Strukturell genomgång av referenspriser
Föredragande: Anna Svensson
Nämnden får information om den strukturella genomgången av referenspriser.

8. Saken: Prioriteringsmodell
Föredragande: Lars Sjödin

Nämnden informeras om framtagandet av prioriteringsmodell inom det statliga tandvårdsstödet.

9. Saken: Övriga frågor
Föredragande: Stig Nyman

Beslutades om nämndsammanträde måndagen den 3 september kl. 09.15 utöver de mötestillfällena som tidigare beslutats.

Ordföranden förklarar sammanträdet avslutat.

Vid protokollet

Elisabeth Wilén Stefanson

Justeras

Stig Nyman
Ordförande

Sammanfattning över samtliga ändringar i föreskriften om det statliga tandvårdsstödet till den 1 januari 2013

Ändringarna i föreskriften till den 1 januari 2013 kan delas i fyra delar:

1. Ändringar med anledning av Nationella riktlinjer för vuxentandvård
2. Ändringar med anledning av införandet av särskilt tandvårdsbidrag
3. Nya delar i tandvårdsstödet
4. Övriga ändringar ersättningsregler och åtgärdslista

Därutöver föreslås en modell för översyn och justering av beloppsgränser för högkostnadsskyddet.

1. Ändringar med anledning av nationella riktlinjer

Efter genomgång och avstämning mellan de nationella riktlinjerna och föreskriften om statligt tandvårdsstöd tillförs två nya åtgärder, *Uppföljande information* och *Stegvis excavering*. Två åtgärder för förebyggande vård (fluorbehandling och polering) får ändrat innehåll och blir inte längre ersättningsberättigande vid risk för parodontal sjukdom. Fler alternativ för protetisk behandling vid friändstandlöshet blir ersättningsberättigande. Mindre justeringar har även skett i ytterligare fyra åtgärder.

Två områden inom de nationella riktlinjerna har ännu inte tagits om hand. Det är bettfysiologi samt tilläggsåtgärder vid parodontal kirurgi.

2. Ändringar med anledning av införandet av särskilt tandvårdsbidrag

En ny 6 § tillförs i föreskriften som anger för vilka tandvårdsåtgärder särskilt tandvårdsbidrag kan användas. Ingen ändring sker i åtgärdslistan, redan befintliga åtgärder i föreskriften tillämpas.

3. Utökning av den ersättningsberättigande tandvården

Nya delar som tillförs är:

- referenspriser för specialisttandvård,
- åtgärder för tomografiska undersökningar,
- tandstödd protetik vid entandslucka position 6,
- långtidstemporära och semipermanenta konstruktioner på implantat,
- rebasering efter protesframställning när tänderna extraherats inom ett år innan att protesen slutförts,
- ny åtgärd vid blödningsproblem vid extraktioner och kirurgiska ingrepp, och
- nytt tillstånd för övertalig tand samt ny åtgärd för extraktion av övertalig tand.

4. Övriga ändringar i ersättningsregler och åtgärdslista

Begreppet *diagnos/tillstånd* byts till *tillstånd*. Begreppet ändras för att förenkla och förtydliga att ett tillstånd med tillhörande rapporteringskod inte är detsamma som en diagnos.

De övriga ändringarna kan delas in i fyra olika kategorier.

- Kompletteringar
- Förtydliganden
- Följdändringar
- Språkliga ändringar.

Förtydliganden har skett bland annat inom tillstånd 5071 och 5072 som alternativ till att inte införa förhandsprövning av dessa tillstånd. Andra ändringar är exempelvis förtydliganden i åtgärder för sjukdomsbehandling, justeringar inom undersökningsåtgärderna, komplettering med nya åtgärder för konsultation och separat åtgärdsnummer för betthöjning med fyllningsmaterial samt en förenkling genom att proteständer nu kommer att ingå i alla protesåtgärder.

Modell för översyn och justering av beloppsgränser

En modell föreslås för översyn och justering av de båda beloppsgränserna på 3 000 respektive 15 000 kronor, som anger när staten betalar 50 procent respektive 85 procent av kostnaden, i samband med att referenspriserna omräknas. Det är nödvändigt att beloppsgränserna följer med kostnadsutvecklingen för att innehållet i högkostnadsskyddet inte ska urholkas.

Till den 1 januari 2013 föreslås dock att beloppsgränserna hålls oförändrade. Därför föreslås att gränserna omräknas och därefter sänks till nuvarande nivå igen. Det innebär att vid nästkommande omräkning kommer den att ske utifrån referensprisutvecklingen från den 1 januari 2013 och inte från den 1 juli 2008.

Övergångsregler

För några av ändringarna finns övergångsregler. Det rör behandlingar inom vissa tillstånd där irreversibla åtgärder redan kan vara utförda.

Förslag till modell för översyn och justering av beloppsgränser

Bakgrund

Beloppsgränserna i högkostnadsskyddet (3 000 och 15 000 kronor) reglerar tillsammans med ersättningsnivåerna (50 och 85 procent) hur mycket statligt tandvårdsstöd patienten får.

Det finns två tillfällen när TLV kan komma att ändra beloppsgränserna, vid:

1. regelbunden översyn för att behålla det reella värdet av beloppsgränserna, eller
2. vid behov av omprioritering inom högkostnadsskyddet.

Det är viktigt att dessa två punkter hålls isär.

Regelbunden översyn

I propositionen om statligt tandvårdsstöd anges bland annat: *"För att referenspriserna inte ska urholkas bör de ses över och vid behov justeras. [...] När referenspriserna ändras bör som en konsekvens även beloppsgränserna i skyddet mot höga kostnader ses över".*¹

Referenspriserna har justerats varje år sedan det statliga tandvårdsstödet infördes år 2008, men beloppsgränserna har inte justerats någon gång. Enligt propositionen ska en regelbundet återkommande översyn av beloppsgränserna genomföras på samma sätt som sker med referenspriserna för att behålla det reella värdet av högkostnadsskyddet.

¹ Proposition 2007/08:49 Statligt tandvårdsstöd, s. 64.

Modell för regelbunden översyn och justering av beloppsgränserna

TLV föreslår följande modell för hur den årliga översynen av beloppsgränserna går till, med en första justering av beloppsgränserna till 1 januari 2013.

Modellen kan sammanfattas på följande sätt:

Omräkning av beloppsgränser.

Nya beloppsgränser beräknas i samband med referensprispförändring.

Justering av beloppsgränserna sker endast med jämnt hundratal kronor.

Justering sker mot fast basår.

Basåret är reformens ikraftträdande. Genom att välja en starttidpunkt som sammanfaller med reformens ikraftträdande fångas hela reformperioden upp, vilket är i enlighet med reformens intentioner att se över beloppsgränserna när referenspriserna ändras.

Justering sker med en procentuell förändring av beloppsgränserna.

En omräkningsfaktor används och faktorn beräknas utifrån förändringen av referenspriserna mellan åren.

Modellen i sin helhet kan beskrivas på följande sätt: Basen för de nya beloppsgränserna b_{t+1} för den kommande tidpunkten $(t+1)$ beräknas utifrån basen som gällde vid föregående tillfälle när beloppsgränserna sågs över, b_t . Omräkningsmodellen kan beskrivas med följande matematiska formell:

$$b_{t+1} = b_t \cdot k_t$$

De faktiska beloppsgränserna vid tidpunkt $(t+1)$ har notationen x_{t+1} och beräknas som b_{t+1} avrundat till jämna 100-tal kronor. Om x_{t+1} är detsamma som *minst en av de rådande beloppsgränserna* x_t så ändras *inte någon* av beloppsgränserna.

Omräkningsfaktorn k_t är ett indextal som beskriver den genomsnittliga referensprispförändringen sedan föregående tillfälle när beloppsgränserna justerades.

Omräkningsfaktorn k_t beräknas utifrån kommande och historiska referenspriser samt den historiska volymen av åtgärder som debiterats inom ramen för det statliga tandvårdsstödet. Faktorn k_t beräknas samtidigt som referenspriserna ses över.

Vid det första tillfället för översyn den 1 januari 2013 är b_t 3 000 respektive 15 000 kronor, och k_t den volymviktade, genomsnittliga ökningen av referenspriserna mellan den 1 juli 2008 och den 1 januari 2013.

Om TLV väljer att justera referenspriserna mer än en (1) gång per tolv månadersperiod så justeras beloppsgränserna maximalt en gång under samma period.

Förslag till beslut

Tandvårdsavdelningen föreslår att *Modell för regelbunden översyn och justering av beloppsgränserna* beslutas. När omräkningsmodellen för ett enskilt år visar på att justering krävs beslutar nämnden om de enskilda beloppsgränserna.

Prioritering inom högkostnadsskyddet

Om nämnden väljer att göra en omprioritering med anledning av utfall och prognos rörande anslaget för statligt tandvårdsstöd, är detta inte att förväxla med beslut om justering med hänsyn till referensprisutvecklingen.

När omprioriteringar är nödvändiga, t.ex. för att inte anslaget ska överskridas eller för att det finns medel kvar som inte utnyttjas i stödet, är en förändring av beloppsgränserna i högkostnadsskyddet ett av de verktyg som kan användas. Det är även möjligt att tillföra eller ta bort diagnos/tillstånd och åtgärder, ändra villkoren för ersättning eller ändra ersättningsnivåerna (procentsatserna) i högkostnadsskyddet.

Förslag till beslut om nya beloppsgränser till den 1 januari 2013

Omprioritering av tandvårdsstödet i syfte att behålla beloppsgränserna vid rådande nivåer

Bakgrund

För att innehållet i högkostnadsskyddet inte ska urholkas behövs en modell för översyn av beloppsgränserna i samband med justering av referenspriserna.

Detta beslutsförslag förutsätter ett bifall till lagt förslag om modell för justering av beloppsgränserna. Den omedelbara konsekvensen av ett bifall är att basen för beloppsgränserna ökas i enlighet referensprisutvecklingen från den 1 juli 2008 till den 1 januari 2013 (uttrycks som faktorn k i den generella beskrivningen av modellen).

Ramen för högkostnadsskyddet har dock fram till år 2012 ännu inte nyttjats fullt ut. Av denna anledning finns skäl för att beloppsgränserna inte bör ändras till den 1 januari 2013 och att när den första ändringen sker ska den inte motsvara hela referensprisändringen från år 2008.

Förslag till beslut

Tandvårdsavdelningen föreslår att basen för beloppsgränserna sänks med faktorn k samtidigt som modellen införs. Omprioriteringen av storleken på beloppsgränserna neutraliserar således höjningen av beloppsgränserna som följer av implementeringen av beloppsgränsmodellen.

Gränserna förblir vid 3 000 respektive 15 000 kr den 1 januari 2013. I enlighet med modellen ses beloppsgränserna över vid nästkommande omräkning av referenspriserna. Beräkningen utgår då från referensprisutvecklingen efter den 1 januari 2013